

Valgkamphefte

2019

Ressurser og inspirasjon til lokalvalgkampen

Innhold

1. Velkommen	2
2. Program for valgkampseminaret.....	3
3. Kumulerte kandidater på bystyrelista	5
4. Hovedbudskap.....	7
Skole	8
God og gratis AKS	10
Gode barnehager til alle barn	13
Skoleøkonomi og antall lærere	16
Miljø og klima	18
Kollektiv	20
Bompenger	22
Faktaark om profittfri velferd.....	24
Bolig.....	27
Arbeidsliv	29
Eiendomsskatt	33
5. Hvorfor stemmer du SV?	37
6. Husk å verve medlemmer.....	39
7. Datoplan	40

1. Velkommen

Velkommen som aktivist i Oslo SVs kommune- og bydelsvalgkamp 2019. I dette heftet vil du finne ressurser som gjør det lettere for deg å kjenne kandidatene og sakene våre, argumentere og møte velgere. Du vil også finne tidsplan for Oslo SVs valgkamp med de viktigste datoene frem til valget

I tillegg vil du finne noen andre notater som kan være nyttig ha med seg i valgkampen som hvordan man legger opp samtalene i ringedugnaden vi skal ha til høsten, tips til verving av nye medlemmer, litt info om kampanjen #derfor stemmer jeg SV, og en datoplan over alt som skjer frem mot valget

2. Kumulerte kandidater på bystyrelista

1. plass

Marianne Borgen (Østensjø, 1951): Vokst opp på Veitvet. Tidligere gruppeleder for SVs bystyregruppe, og nå ordfører i Oslo. Har sittet sju perioder i bystyret, og sitter i dag i kultur- og oppvekstkomiteen. Er utdannet sosiolog og vært leder av Redd Barnas Norgesprogram.

2. plass

Sunniva Holmås Eidsvoll (Grünerløkka, 1983): Kommer fra Moelv. Gruppeleder for SV i bystyret, og leder av Oslo SV. Sitter i samferdsels- og miljøkomiteen. Har erfaring fra BU i Grünerløkka og som miljøpolitisk leder i SV. Aktiv i bloggkollektivet Maddam. Arbeidserfaring fra Statskraft. Hvorfor stemmer du SV? «Fordi jeg vil at de som har minst skal få mer.»

3. plass

Omar Samy Gamal (Grünerløkka, 1992): Er oppvokst på Hauketo, med foreldre fra Egypt. Sitter i fylkestyret. Har vært leder av NITO-studentene (ingeniørstudentenes fagforening) og jobber som rådgiver for Norsk vann. Sitter i SVs faglige utvalg. Leder inkluderingspolitisk gruppe i Oslo SV. Har sittet i flere lokallagsstyret i Oslo SV.

4. plass

Arvid Ellingsen (Østensjø, 1969): Kommer opprinnelig fra Bryne. Jobber i samfunnspolitisk avdeling i LO. Har jobbet i fagbevegelsen og i universitets- og høyskolesektoren som rådgiver. Har vært lokal leder av Norsk studentunion i Bergen og daglig leder av Barne- og Ungdomsrådet i Oslo. Hvorfor stemmer du SV? «SV kan bygge bro mellom miljøvernbevegelsen og fagbevegelsen i det grønne skiftet.»

Støtt Oslo SVs valgkamp

Vipps #14456

- Eventuelt et valgfritt beløp til Oslo SVs konto: 8101.24.16024, merket med «Valgkampbidrag»

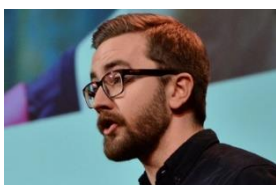
5. plass

Sarah Lilleberg Safavifard (Gamle Oslo, 1998):

Har vokst opp på Vålerenga. Har vært leder av Oslo SU og sitter nå i SUs sentralstyret. Har sittet i fylkesstyret og programkomiteen til SV. Er SUs kandidat på listen. Driver kurs i feministisk selvforsvar og sitter i styret i Gamle Oslo SV. Studerer ved UiO: lektorprogrammet i historie og nordisk.

6. plass

Ola Skaalvik Elvevold (Bjerke, 1988): Født i Tromsø. Leder i Bjerke SV og

sitter i fylkesstyret. Han har også ledet Oslo SVs miljøgruppe og samferdselsgruppe. Ola har vært leder i Natur og Ungdom, og jobbet i blant annet Naturvernforbundet og Kirkens Nødhjelp, samt i Oslo SVs bystyregruppe. Hvorfor stemmer du SV? «SV er det eneste offensive partiet som er både rødt og grønt.»

7. plass

Trine Dønhaug (Søndre Nordstrand, 1956):

Er født og oppvokst i Søndre Nordstrand. Har vært vara til bystyret denne perioden og har erfaring fra fire perioder i bystyret, hvorav to perioder med fast plass. Trine jobber som seksjonsleder i boligseksjonen i NAV i Søndre Nordstrand. Styreleder for en ikke-kommersiell boligstiftelse for ungdom.

8. plass

Tarjei Helland (Nordre Aker, 1974):

Kommer fra Drammen. Har permisjon fra jobben som utdanningsforsker og høyskolelektor ved Oslo Met for å jobbe som byrådssekretær for Inga Marte Thorkildsen. Har skrevet pamfletten Framtidsskolen sammen med Audun Lysbakken. Har jobbet som lærer og har skrevet lærebøker i samfunnskunnskap for ungdomstrinnet.

Meld deg i SVs aktivistsystem

- <https://tinyurl.com/blivalgkampaktivist>
- Fyll ut skjemaet over og vær klar til valgkampen!

3. Hovedbudskap

Vårt hovedbudskap

Det er tid for små forskjeller og sterke fellesskap. Tid for renere luft, ren natur og en grønnere framtid. Tid for at alle barn skal få lære, trives og mestre i skolen. Det er tid for en politikk for de mange, ikke for de få.

Etter fire år med SV-ordfører og rødgrønt byråd, er Oslo på vei til å bli en varmere og grønnere by, med plass til alle. Oslo viser vei nasjonalt og internasjonalt, fordi vi tør å tro på fellesskapet og en miljøvennlig fremtid. Vi viser at politikk fungerer. Men fortsatt har vi store uløste oppgaver foran oss.

En by for de mange, ikke for de få

Oslo er en delt by. Mange av landets rikeste bor her, samtidig som nesten 20 000 barn vokser opp i fattigdom. Luftforurensing er et stort problem og over 200.000 innbyggere i Oslo bor i områder med farlig høy luftforurensing. For mange er det vanskelig å komme inn på boligmarkedet eller flytte til en større bolig, og det er uholdbart store forskjeller mellom skolene i byen vår.

Den blå regjeringens økonomiske politikk bidrar til økte forskjeller, også i Oslo. På fem år er skattene kuttet med over 25 milliarder nasjonalt. Mens de på toppen får stadig nye skattelett, rammes folk som er fattige eller syke av stadige velferdskutt og dårligere hjelp. Da blir også det som limer samfunnet vårt sammen, tillit og fellesskap, svekket. Økende forskjeller rammer oss alle, og skader fellesskapet.

Gode og grønne nabolag

Et miljøpolitisk taktskifte er underveis i Oslo. Klimagassutslippene i Oslo er på vei ned. For første gang på mange år går biltrafikken i Oslo ned, som gjør at køene blir mindre og luften blir renere. Folk har fått en enklere hverdag med 4000 flere ukentlige avganger med t-bane, buss og trikk, og 34 km med ny sykkelvei. Vi stiller krav om fossilfrie byggeplasser og de nye trikkeoppgraderingene i Oslo gjøres nå av fossilfrie anleggsmaskiner, fordi alle framtidens jobber må være grønne og bylufta bedre. At Oslo har vunnet EM i grønne byer og er kåret til Europas miljøhovedstad i 2019, er en fantastisk anerkjennelse av arbeidet med folkets grønne skifte i Oslo.

SV vil gjøre Oslo til en fossilfri by innen 2030, med tilnærmet nullutslipp av klimagasser. Ren luft, en levende natur og grønne arbeidsplasser for de mange, er viktigere enn kortsiktig profitt for de få.

En inkluderende fellesskole

Med SV i byråd får flere barn like muligheter til en god oppvekst, med læring, trivsel og mestring. Vi har sikret 200 ekstra lærere til skolene med størst behov, rundt 16.000 barn har fått gratis plass på Aktivitetsskolen (AKS) og 3000 nye barnehageplasser vil stå ferdig bygget i 2019. Flere barn har fått gratis kjernetid i barnehagen, kvaliteten i barnehagene og på AKS øker, og stadig flere søker seg til yrkesfagene. Mangeårige kutt i skolebudsjettene er snudd, og skolene får for første gang mer å rutte med. Detaljert styring av lærernes tidsbruk erstattes nå gradvis av økt tillit, slik at lærerne får større faglig handlingsrom og bedre tid til elevene.

Faktaark om skole

Alle barn skal lære, lykkes og trives!

Hovedbudskap

Oslo skal være en god by å vokse opp i for alle. Barn og unge skal, uavhengig av foreldrenes bakgrunn, få like gode muligheter til å tilegne seg kunnskap og utvikle sine talenter, holdninger og verdier. For at skolen skal lykkes med sitt hovedoppdrag, læring, må den også bidra til å utjevne forskjeller. Fellesskolen skal fremme deltakelse, og gjennom lek og undervisning skal barna i Oslo mestre mange ulike fagfelt og trenes i å samarbeide med andre, være kreative og tenke kritisk.

SVs skolepolitikk baserer seg på hvilke løsninger som er best for elevene. Det er å ansette flere lærere, for at alle barn skal bli sett. Å styrke budsjettet for alle skoler og fordele pengene mer rettferdig mellom dem. Å fjerne unødvendig testing og rapportering. Å styrke yrkesfagene og få opp søkertallene. Å jobbe for en ytringskultur som inviterer elever, lærere og skoleledere til debatt om hvordan skolen kan bli bedre. Og ikke minst, å fjerne stykkprisfinansieringen og gjennomgå inntakssystemet til videregående for å motvirke forskjeller.

SVs mål for Osloskolen er derfor en inkluderende fellesskole med en mer praktisk og variert skoledag, nok lærere til å følge opp hver eneste elev, gratis skolemat og gratis kvalitetstilbud i AKS.

Dette er problemet

Osloskolen etter 18 sammenhengende år med Høyre-styre:

- Store forskjeller mellom skolene
- Tusenvis av barn hadde ikke råd til aktivitetsskole (AKS)
- Kutt i skolenes budsjetter hvert år - 350 mill i kutt bare de siste fem åra de borgerlige styrte
- Omfattende testing av elever og offentlig rangering av skoler
- Mange lærere turte ikke si fra om problemer - da kan problemene heller ikke løses

Men det rødgrønne byrådet har tatt Osloskolen i en ny retning!

Dette har byrådet gjort

1. Gratis AKS til 16.000 barn
2. Vi har styrket Osloskolen med 200 flere lærerstillinger på 1.-4. trinn, fordi vi topper laget rundt de yngste elevene.
3. 520 nye lærere innen 2020. Vi er på god vei mot å oppfylle lærernormen! Men regjeringen underfinansierer grovt. Oslo har allerede måttet bruke 40 mill kommunale kroner for å sikre finansiering av normen.
4. Færre tester - mer tid til hver elev

5. Mer frie midler til skolene etter mange år på rad med kutt. Vi har så langt økt de årlige skolebudsjettene med om lag 300 mill. kr (gjennom økt grunnfinansiering, full kompensasjon til skolene for økt elevtall, varige satsinger på ungdomstrinnet (Trygge og varme ungdomsskoler) og videregående (Utviklingsløyper), 200 ekstra lærere, kommunale midler for å sikre fullfinansiering av lærernormen)
6. Sikret både økte tildelinger til alle skoler (grunnfinansiering, kompensasjon for økt elevtall og lærernorm) og satset ekstra for å styrke de områdene der behovene er aller størst (200 ekstra lærere, første fase i Trygge og varme ungdomsskoler og Utviklingsløyper)
7. Gratis skolefrukt i ungdomsskolen og forsøk med gratis skolemat
8. Tiltak for en bedre yringskultur
9. Gjennomgang av ordning med karakterbasert opptak i VGS

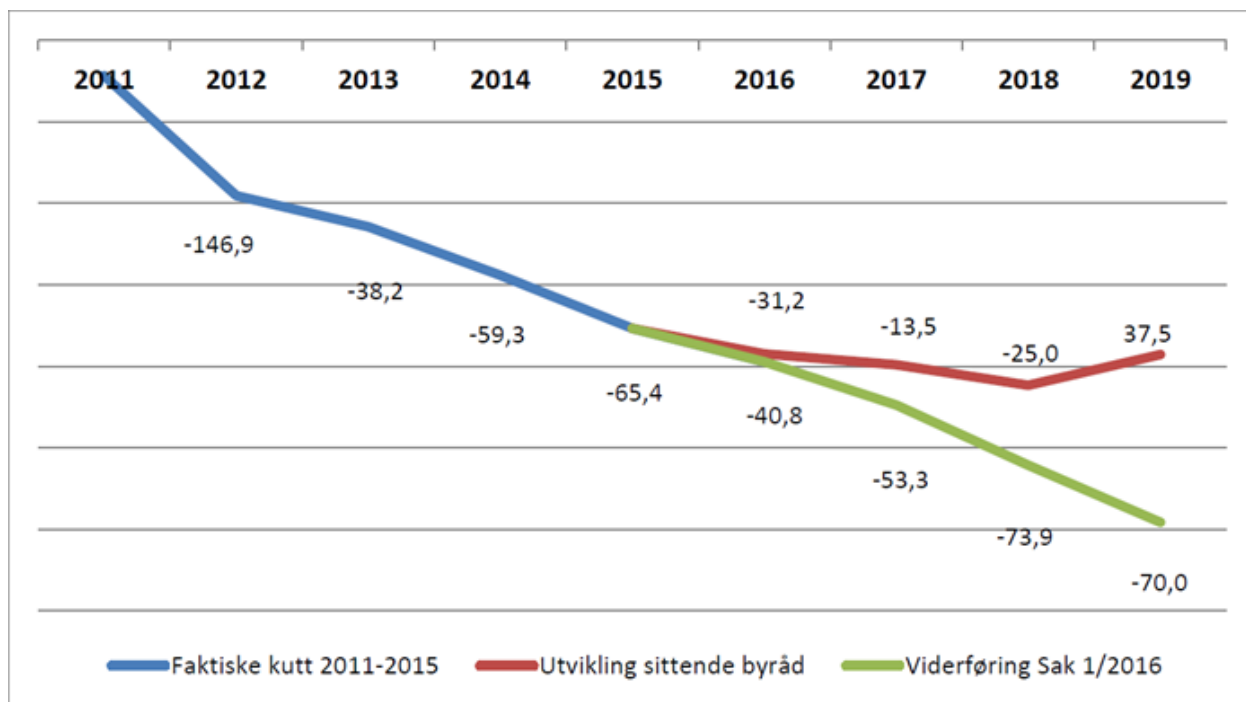
Dette vil vi gjøre de neste fire årene

1. Gratis AKS til alle – og bedre kvalitet!
2. La et bredt sammensatt utvalg gjennomgå inntaksordningen i videregående skole og, basert på denne, sikre en mest mulig rettferdig ordning.
3. Øke andelen elever som gjennomfører videregående, gjennom å gjøre hele skoleløpet mer motiverende med praktisk og aktiv læring, gratis skolemat og alternative vurderingsformer og lekseordninger. Om barn skal lære mer, må det stressende “læringstrykket” erstattes med lærelyst!
4. Fortsette å trappe opp lærertettheten i tråd med lærernormen.

Angrepspunkter

Høyre vil:

- Fjerne gratis AKS til tusenvis av barn og sende en ekstraregning på 22.000 kroner i året til barnefamiliene – per barn
- Ingen endring i karakterbasert opptak eller stykkprisfinansiering
- Mer testing, mer teori, mindre faglige handlingsrom til lærere
- Kutte i skoleøkonomien? Se graf under:

En oversikt over kutt i skoleøkonomien fra da Høyre styrte byen.

Relevante fakta

- Innføringen av gratis AKS har vært en stor suksess. Dekningsgraden har økt fra 70 % til 96 % fra 2015-2018. På enkelte skoler har den vært langt høyere. Furuset skole gikk fra 33% til 100% deltagelse i 1. klasse på ett år.
- Vi har økt skolebudsjettene med 300 mill. Dette er varige tildelinger, ikke engangsmidler.

Faktaark om gratis og god AKS

Alle barna skal få være med på leken og læringen.

Hovedbudskap

Før det rødgrønne byrådet, fantes det ikke noe gratis aktivitetsskole (Oslos SFO). Det var et enormt klaseskille mellom skolene og bydelene våre, med veldig lav deltakelse i bydeler med mest barnefattigdom. Etter innføring av gratis AKS, har deltakelsen skutt i været: blant barn som får gratis AKS er deltakelsen økt til nesten hundre prosent. Fra høsten 2019 utvider byrådet gratis AKS til alle 1. klassinger i hele byen, øst som vest. Da vil over halvparten av barna i Oslo få gratis AKS. Med gratis AKS får 16.000 Oslo-barn 50 timer mer i måneden til lek, læring, språktrening og sosial utvikling.

Dette er problemet

- Oslo er en by med store sosiale forskjeller, der om lag 20 prosent av barna vokser i vedvarende fattigdom. Dette speilet seg i et stort klaseskille etter skoletid. I bydeler med mest barnefattigdom, var deltakelsen i AKS svært lav mange steder, mens andre steder deltok nesten alle barna i AKS.
- Oslo er ikke en billig by å leve i. Du kan bo i Oslo og ha relativt høy inntekt, og likevel ha dårlig råd. For mange familier er det å betale 2000,- i måneden for en deltids plass eller 3000,- for en heldags plass i AKS en regning som de rett og slett ikke har råd til.
- Fra å være et oppbevaringstilbud, har AKS blitt en stadig viktigere del av skolehverdagen. AKS er viktig for barns læring, utvikling, og språktrening. Da er det avgjørende at alle barn får like muligheter til å delta i AKS og at kvaliteten i AKS styrkes. Skolen har alltid vært gratis i Norge, det samme bør gjelde aktivitetsskolen

Dette har byrådet gjort

- Vi gjør noe med de store klaseskillene etter skoletid som fantes før vi kom til makta. Byrådet har innført universell gratis deltids plass i AKS etappevis. Vi begynte i de bydelene som hadde lavest deltagelse, og gradvis utvidet til stadig flere bydeler og skoler. Gjennom å satse på universelle velferdsordninger, sørger vi for at alle barn får mulighet til å leke med vennene sine og få være en del av fellesskapet. Fra høsten 2019 har følgende bydeler gratis AKS:
 - 1.-4.trinn: Grorud, Stovner, Alna og Søndre Nordstrand
 - 1.-3. trinn Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene og Bjerke (4. trinn fra høsten 2020)
 - 1. trinn: Østensjø, Nordstrand, Frogner, St. Hanshaugen, Ullern, Vestre Aker, Nordre Aker
- I tillegg har byrådet hatt en kraftig satsning på å øke kvaliteten i AKS. 10.000 fjerdeklassinger har deltatt på kodekurset Lær Kidsa Koding. Vi sikrer økt kompetanse blant ansatte gjennom bl.a. flere fagutdanna og strengere språkkrav. Vi legger til rette for et tettere samarbeid mellom AKS og kultur, idrett og frivillighet, og har blant annet fått Kulturskolen inn i AKS 12 grunnskoler i 2019. Rammeplanen for AKS har skjerpet kravene for sunn og næringsrik mat i AKS. Byrådet (Utdanningsetaten) har utarbeidet en egen veileder til ansatte i AKS om hvordan de skal jobbe med mat og ernæring, og ansatte kan også delta i nettverksgrupper med fokus på kompetanseheving og erfaringsdeling på tvers av skolene.
- Samtidig som deltakelsen i AKS er rekordhøy, er også tilfredsheten med AKS rekordhøy. Foreldreundersøkelsen 2018 viste en historisk høy tilfredshet med AKS-tilbudet i Oslo (4,0 av 5).

Dette vil vi gjøre de neste fire årene

1. SV vil ha gratis AKS til alle barn i Oslo 1.-4. trinn.
2. Fortsette å øke kvaliteten i AKS og sikre tettere sammenheng mellom skole og AKS.

Angrepspunkter

- Oslo Høyre vil fjerne gratis AKS og innføre en inntektsbasert modell. Høyres modell vil frata 12.000 barn tilbudet om gratis AKS og sende en ekstraregning til småbarnsforeldre på over 22.000 per barn. Da blir AKS igjen en betydelig økonomisk utgift og en «luksus» mange ikke kan unne seg når det kniper økonomisk.
- Høyre kutter 2/3 av summen byrådet bruker på gratis AKS. Pengene de sparer, skal de i stedet bruke på å la noen av Oslos rikeste mennesker få slippe eiendomsskatt. Det er urettferdig og dårlig gjort mot barna og mot småbarnsforeldre over hele byen.
- Høyre prioriterte ikke kvalitet i AKS i det hele i sin forrige byrådsperiode. For Høyre var AKS en oppbevaringsplass for barn etter skoletid, for de familiene som hadde råd til å betale. De la ikke fram en eneste strategi for økt kvalitet i AKS i forrige periode.

Relevante fakta

- Dekningsgraden blant elevene som har tilbud om gratis AKS har økt fra 70 % i 2015 til 96 % i 2018. Totalt AKS-dekningsgrad 1.-4. trinn fra 2015 til 2018 er en økning fra 76 % til 84,5 %.
- Foreldreundersøkelsen 2018 viser at økonomi er en vesentlig årsak til at barn ikke deltar i AKS. Hele 43% av foreldre som ikke har barna sine i AKS sier at det er fordi tilbudet er for dyrt. Og 37% av foreldrene sier de har sluttet å ha barna sine i AKS fordi det er for dyrt.
- På enkelte skoler har det vært en formidabel økning i deltakelsen. Her er noen eksempler på økning fra 2015 til 2018 på 1. trinn:

Skole	Deltakelse 2015 på 1. trinn	Deltakelse 2018 på 1. trinn
Furuset skole	33 %	100 %
Bjørndal skole	40 %	98 %
Rommen skole	42 %	94 %
Lindeberg skole	69 %	100 %
Gamlebyen skole	66 %	98 %
Veitvet skole	53 %	98 %
Grünerløkka skole	69 %	100 %
Trosterud skole	58 %	100 %

Les mer

- «Klasseskille etter skoletid». Aftenposten, 18. mars 2015. <https://www.aftenposten.no/osloby/i/x71j/Klasseskille-etter-skoletid>
- «I 2015 gikk hver tredje 1.-klassing på Furuset skole på Aktivitetsskolen. Nå deltar nesten alle». Aftenposten, 28. juni 2018. <https://www.aftenposten.no/osloby/i/oRGkna/I-2015-gikk-hver-tredje-1-klassing-pa-Furuset-skole-pa-Aktivitetsskolen-Na-deltar-nesten-alle>

Faktaark om gode barnehager til alle barn

3000 nye barnehageplasser gir rekordmange barn en best mulig start på livet, og familier frihet og fleksibilitet.

Hovedbudskap

I 2015 hadde Oslo landets lengste barnehagekøer. Vi lå på jumboplass blant storbyene når det gjaldt barnehagedekning. Ved å innføre landets mest moderate eiendomsskatt, har byrådet hatt råd til å bygge over 3000 nye barnehageplasser. Det har gitt en rekordhøy deltakelse i barnehagen og frihet og fleksibilitet til småbarnsfamilier over hele byen. Alle barn fortjener en best mulig start med lek, læring, vennskap og mestring. Gode barnehager utjevner forskjeller, fremmer inkludering og økt arbeidsdeltakelse, og er bra for barns språkutvikling. Derfor bygger vi flere og bedre barnehager.

Dette er problemet

- Da de borgerlige partiene tapte valget i 2015, hadde Oslo den laveste barnehagedekningen i landet, både målt etter fylke og storby. 5700 barn hadde ikke barnehageplass, og i flere bydeler stod hvert femte barn utenfor.
- Det forrige Høyre-byrådet hadde i praksis et forbud mot å bygge kommunale barnehager. Det førte blant annet til stor mangel på barnehageplasser i levekårsutsatte områder.
- Under halvparten av de ansatte i barnehagene i Oslo hadde relevant utdanning og under en tredel hadde barnehagelærerutdanning.

Dette har byrådet gjort

1. I løpet av 2019 fullfører byrådet målet om 3000 flere barnehageplasser. Det er tre ganger flere barnehageplasser enn det Høyre-byrådet klarte i sin periode (2011-2015). Det tilsvarer i gjennomsnitt én barnehage i måneden.
2. Vi sikrer høyt kompetansenivå og høy voksentetthet i barnehagene. Andelen barnehagelærere har økt fra 32,4 til 35 prosent og andelen fagarbeidere har økt fra 9 til hele 18,4 prosent (2015-2018). Byrådets mål om å øke andelen barnehagelærere til 50 prosent og andelen barne- og ungdomsarbeidere til 25 prosent ble satt allerede ett år før den nye nasjonale pedagognormen på minimum 43 % ble fastsatt.
3. Vi har satt i gang en rekrutteringsoffensiv for å inkludere de barna som ikke har barnehageplass. Gjennom oppsøkende virksomhet, åpne barnehager og gratis kjernetid har vi klart å få rekordmange barn inn i barnehagen.
4. Vi har skjerpet kravene til norskkunnskaper blant ansatte i barnehagen og gir tilbud om norskopplæring for medarbeidere som ikke oppfyller norskkravene.
5. Vi har satt i gang en rekke økonomiske tilsyn i private barnehager, noe som ikke ble gjort under det forrige Høyre-byrådet, for å sikre at pengene kommer barna til gode.

Så langt har kommunen krevd tilbakebetaling av 4,5 millioner kroner som vi mener er brukt i strid med barnehageloven.

Dette vil vi gjøre de neste fire årene

1. Fortsette å bygge ut barnehageplasser slik at barn kan få plass i nærmiljøet sitt. Byrådet har mål om 95 % barnehagedekning.
2. Storoffensiv for å rekruttere flere barnehagelærere and fagarbeidere.
3. Sørge for at alle nye barnehager driftes av kommunen eller ideelle, slik at all foreldrebetaling og offentlige penger kommer barna i barnehagen til gode og ikke går ut til privat profitt.

Angrepspunkter

- Det forrige Høyre-byrådet satte ideologi foran vanlige folks behov for barnehageplasser. Høyre, KrF, Venstre og FrP hadde i praksis et forbud mot å bygge kommunale barnehager, og vedtok at alle nye barnehager *skulle* være i privat regi i forrige byrådsperiode. Det førte til stor mangel på barnehager i de områdene av byen der behovene er størst, for eksempel i Groruddalen og Søndre Nordstrand.
- Regjeringen underfinansierer kraftig både pedagognormen og bemanningsnormen. KS har beregnet at de nasjonale bemannings- og pedagognormene totalt er underfinansiert med nærmere 1 mrd. Oslo taper flere titalls millioner. I tillegg får Oslo ingen kompensasjon for at vi har hatt en bemanningsnorm tilsvarende den nasjonale siden 1987.

Nøkkeltall

	Oslo 2018
Antall barnehager	722
Andel kommunale barnehager	43 %
Andel private barnehager	57 %

	Oslo 2018
Antall private barnehager	412
Andel kommersielle barnehager (AS, enkeltpersonforetak)	63 %
Andel ideelle barnehager (stiftelser, samvirkeforetak, foreninger)	37 %

Dekningsgrad	2015	2016	2017	2018
1-2 år	76,1 %	78,5 %	79,3 %	80,5 %
3-5 år	94,0 %	94,6 %	94,8 %	95,6 %
1-5 år	86,5 %	87,8 %	88,2 %	89,2 %

År	Oslo 2016	Oslo 2017	Oslo 2018
Antall barn i barnehage totalt (0-6) år	37 033	37 033	36 915
Andel barn i kommunale barnehager	59 %	58 %	56 %
Andel barn i private barnehager	41 %	42 %	44 %

	Oslo (2015)	Oslo (2016)	Oslo (2017)	Oslo (2018)
Andel ansatte i grunnbemanningen med godkjent utdanning ¹ , kommunale barnehager	32,4 %	33,4 %	34,1 %	35,0 %
Andel fagarbeidere i grunnbemanningen, kommunale barnehager	11,9 %	13,0 %	16,5 %	18,4 %

	Oslo 2015	Oslo 2016	Oslo 2017	Oslo 2018
Antall barn 1-5 år med barnehageplass	36 482	36 791	36 773	36 609
Antall barn 1-5 år bosatt i Oslo	42 192	41 897	41 672	41 031
Antall barn 1-5 år uten barnehageplass	5 710	5 106	4 899	4 422

Les mer

- «Da Høyre styrte var det lange køer i barnehagene og for få ansatte». Fagforbundet, sept 2018: <https://www.vartoslo.no/da-hoyre-styrte-var-det-lange-koer-i-barnehagene-og-for-fa-ansatte/>
- «Det aller meste Høyre foreslår om språk i barnehagene, har vi allerede på plass i Oslo». Inga Marte Thorkildsen, april 2019: <https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/2GVO7r/Det-aller-meste-Hoyre-foreslar-om-sprak-i-barnehagene-har-vi-allerede-pa-plass-i-Oslo--Inga-Marte-Thorkildsen>
- Skjerpede norskkrav og norsk kurs: <https://www.aftenposten.no/osloby/i/3j6ggM/Joaquim-A-De-Barros-har-jobbet-i-barnehage-i-8-ar-Na-ma-han-og-flere-hundre-andre-assistenter-pa-norskkurs>

¹ Barnehagelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning som oppfyller utdanningskravet i barnehageloven.

Faktaark om skoleøkonomi og antall lærere

Sannheten om Osloskolen er like enkel som den er dramatisk: Høyre og de andre borgerlige partiene kuttet skolebudsjettene slik at lærere ble sagt opp. Det rødgrønne byrådet øker skolebudsjettene og ansetter flere lærere.

Hovedbudskap

Det rødgrønne byrådet har bevist at vi følger opp løfter om å satse på skolen med handling og penger. De årlige budsjettene til skolene er nå ca. 300 mill. større enn da vi overtok, og med oss ved makta går lærertettheten i Oslo opp for første gang siden 90-tallet. Dette skyldes ikke lærernormen alene – vi snudde trenden før normen ble vedtatt, før den i det hele tatt var spilt inn som forhandlings sak med regjeringen.

Dette er problemet

- Gjennom perioden de borgerlige styrte, ble det stadig færre lærere pr elev i Osloskolen. Trenden snudde da det rødgrønne byrådet tiltrådte. Vi snudde trenden FØR lærernormen ble innført (høsten 2018), bl a gjennom å ansette 200 ekstra lærere utover ordinær elevtallsvekst.
- Mens de borgerlige kuttet skolebudsjettene med 350 mill. de siste fem åra de styrte, har vi økt budsjettene med ca. 300 mill. utover det som følger av elevtallsveksten.

Dette har byrådet gjort

1. Ansatt 200 ekstra lærere på 1.-4. trinn. Flertallet av disse ble ansatt på skoler der behovene er aller størst, jf prinsippet om positiv forskjellsbehandling/sosial utjevning. Dette betyr en økning i skolebudsjettene på om lag 150 mill. årlig.
2. Innført 100 % demografiskompensasjon, det vil si at økt elevtall kompenseres med 100 % av kostnadene for flere elever, ikke 80 % slik de borgerlige gjorde. Dette betyr i praksis en styrking av skolebudsjettene på om lag 20 mill. pr år
3. Økt grunnskolebudsjettet med 55 mill. i grunnfinansiering. Dette kommer alle skoler til gode og fordeles etter elevtall.
4. Økt skolebudsjettene med 31. mill. årlig gjennom særlige satsinger på ungdomstrinnet (Trygge og varme ungdomsskoler) og videregående (Utviklingsløyper).

Dette vil vi gjøre de neste fire årene

1. Sikre god finansiering av skolene slik at alle kan rekruttere i tråd med lærernormen samtidig som prinsippet om positiv forskjellsbehandling/sosial utjevning kan videreføres.
2. Vurdere endringer i strategien for å rekruttere og beholde lærere slik at tiltakene i større grad målrettes mot enkeltskoler og områder der rekrutteringsutfordringene er størst
3. Endre stykkprisfinansieringen i VGS som slår svært uheldig ut, ikke står i forhold til skolenes reelle utgifter og skaper stor uforutsigbarhet for skoler som har mange elever som trenger ekstra oppfølging.

Arven fra Høyre

Da de rødgrønne partiene vant valget i 2015, arvet vi en Osloskole i økonomisk krise. Gjennom 18 år med ulike borgerlige byråd, ble skolebudsjettene systematisk redusert. Bare i de siste fem budsjettene Høyre gjennomførte, kuttet de 350 millioner i skolen. Det tilsvarer rundt 500 lærerstillinger og dette er den direkte årsaken til at Oslo var blant de aller dårligste i landet på lærertetthet.

- Det imponerer ingen at Høyre finner midler til skolen i sine alternative budsjetter når de sitter i opposisjon. Troverdighet vises med det man prioriterer mens man har makt til å gjøre noe. Høyre har bevist at de alltid nedprioriterer skole, kutter budsjettene og sier opp lærere. Man må være medlem av Høyre for å kalle dette «satsing». Dessuten finner Høyre penger i sitt alternative budsjett gjennom dramatiske kutt i bydelsøkonomien og ved å frata 12 000 barn gratis AKS og sende en ekstraregning på 22 000 kroner til familiene.
- Vi har bevist at vi øker budsjettene og ansetter flere lærere når vi styrer – vår satsing betyr faktisk en bedre skole.
- Man må ikke glemme at Høyre er motstandere av lærernormen – de er motstandere av flere lærere i skolen. Det var KrF som tvang dette gjennom i budsjettforhandlingene og Erna Solberg har beskrevet det som den største kamelen regjeringen har svelget. En helt nødvendig satsing på skolen er altså Høyre sitt største politiske nederlag.
- For SV er derimot lærernormen en viktig politisk seier som sikrer alle elever i hele byen nok lærere til å bistå med læring, utvikling og et godt skolemiljø.
- Stortingsvedtaket om lærernorm slår fast at skolene ikke skal lide økonomisk. Likevel er Oslo underfinansiert med 40 mill bare ved innføring av første trinn av normen. Underfinansieringen ser ut til å bli større i løpet av 2019 når kravene i normen skjerpes. Dette har vi sikret med kommunale midler, men Oslo kan ikke fortsette å gjøre jobben for staten. Nå må den borgerlige regjeringa følge opp et enstemmig stortingsvedtak og sikre finansiering fra 2020.

Relevante fakta

- Vi har økt skolebudsjettene med 300 mill. Dette er varige tildelinger, ikke engangsmidler. Økningen er kommet gjennom:
 - 200 ekstra lærere (ca 150 mill.)
 - 55 mill økt grunnfinansiering (55 mill.)
 - 100 % demografikompensasjon (ca 20 mill.)
 - Trygge og varme ungdomsskoler (16 mill.)
 - Utviklingsløyper, videregående skole (15 mill.)
 - Kommunale midler til lærernorm (ca 40 mill.)

Faktaark om miljø og klima

Framtid, ikke forurensning.

Hovedbudskap

Et miljøpolitisk taktskifte er underveis i Oslo. Klimagassutslippene i Oslo er på vei ned. For første gang på mange år går biltrafikken i Oslo ned, som gjør at køene blir mindre og luften blir renere. Folk har fått en enklere hverdag med 4000 flere ukentlige avganger med t-bane, buss og trikk, og 34 km med ny sykkelvei. Vi stiller krav om fossilfrie byggeplasser og de nye trikkeoppgraderingene i Oslo gjøres nå av fossilfrie anleggsmaskiner, fordi alle framtidens jobber må være grønne og bylufta bedre.

Likevel er det fremdeles for mye forurensning, og for mye byutvikling som skjer på bilens premisser. Regjeringen påtvinger Oslo økt biltrafikk og forurensning gjennom E18-utbyggingen og mange bor i områder som er plaget av livsfarlig luftforurensning deler av året. Vi trenger store investeringer i kollektivtransporten, i stedet for økt biltrafikk, og tusenvis av barn trenger tryggere skolevei tilrettelagt for sykkel og gange fremfor biltrafikk. SV vil ha en storstilt utbygging av kollektivtrafikk, sykkelveier og fortau i hele Oslo. I takt med at byen vokser, må kollektivtilbudet vokse tilsvarende. Særlig viktig er dette i ytre by, der transportmulighetene er dårligere enn i indre by.

En mindre bilbasert by er bedre for alle, både i sentrum og der folk lever og bor. Færre biler gjør Oslo til en triveligere by, med mer liv og plass til alle. Da blir det naturlige valget å legge til rette for gående og eller syklende, og mer kollektivtrafikk. Slik skaper vi gode nabolag.

SV vil gjøre Oslo til en fossilfri by innen 2030, med tilnærmet nullutslipp av klimagasser. Ren luft, en levende natur og grønne arbeidsplasser for de mange, er viktigere enn kortsiktig profitt for de få.

Dette er problemet

- Verden må kutte 50% av alle klimagassutslipp på 11 år for å kunne begrense katastrofale konsekvenser for mennesker og natur. Oslo har som mål å kutte 95% av våre klimagassutslipp innen 2030.
- Oslo lufta er helseskadelig og veitrafikken er den største kilden til luftforurensning. Særlig barn, syke og de med dårlig råd er utsatt.
- For mye av byutviklingen i oslo har vært gjort på bilens premisser og det er alt for utrygt å sykle. Det er ikke plass i byen til alle skal kjøre hver sin bil.

Dette har byrådet gjort

1. Innført klimabudsjett og fremskyndet høyresidens klimaambisjoner med 20 år. Vi skal kutte 95% av klimagassutslippene innen 2030. Våre mål er i tråd med Parisavtalen.
2. Innført tiltak for å begrense biltrafikken: rushtidsavgift, miljødifferensierte bompenger, økt pris på parkering og fjerning av parkeringsplasser.
3. Vedtatt ny innkjøpsstrategi som stiller strenge miljøkrav.
4. Satt i gang en storstilt satsing på kollektivtrafikk. Nå er det over 4000 flere avganger med buss, trikk og bane i uken sammenlignet med 2015.
5. Mangedoblet tempoet i byggingen av sykkelvei. Fra 2005 til 2015 ble det i snitt bygget 1,5 km sykkelvei i året i Oslo. Vi har bygget 34 km de siste tre årene og i 2019 skal vi bygge 26 km til.

6. Vedtatt handlingsplan for nullutslippshavn.
7. Sørget for at alle kommunale byggeplasser nå er fossilfrie, og det testes ut piloter med nullutslippsbyggeplasser.
8. Bygget ladestolper for elbiler og etablert støtteordning til borettslag og sameier for å etablere ladepunkter.

Dette vil vi gjøre de neste fire årene

1. Sørge for at buss, trikk og bane går så ofte at folk kan klare seg uten privatbilen til jobb, skole og barnehage.
2. Sørge for at all kollektivtransporten er nullutslipp senest i 2028.
3. Sørge for trygge skoleveier slik at barn kan gå og sykle til skolen i stedet for å bli kjørt.
4. Gjøre Oslo kommune fri for engangsplast.
5. Sørge for karbonfangst og lagring på Klemetsrudanlegget, i samarbeid med Staten.
6. Jobbe for å stanse veiprojekter som gir økt fysisk veikapasitet i og inn mot Oslo.

Angrepspunkter

- Problemet til høyresiden i Oslo er at de må samarbeide med FrP for å få flertall, og FrP jobber hardt for å hindre klimahandling. Da vi tok over hadde høyresiden lagt frem en klimastrategi som hadde som ambisjon at Oslo skulle være klimanøytrale innen 2050. Vi fremmet en mye mer ambisiøs strategi med mål om 95% kutt innen 2030 og har innført klimabudsjett for å sørge for at kommunen styrer mot målene. I bystyret støttet Høyre, Venstre og KrF de oppdaterte målene. Man må jo være enig i at et byråd med Ap, SV og MDG er mye bedre for byen og verden enn et borgelig byråd.
- Høyre og FrP har i sine alternative budsjetter flere ganger foreslått å legge ned Klimaetaten, kommunens fagmiljø som sørger for at vi utreder nye klimatiltak og kan gjennomføre bystyrets vedtatte politikk. Det virker ikke som om høyresiden egentlig er så opptatt av å kutte klimagassutslippene.
- Høyre sier de er for sykkelsatsing, men sykkelveibyggingen de styrte er ikke mye å skryte av. På ti år ble det bygget 1,5 km sykkelvei i året i snitt, mens vi har bygget nær 35 km på tre år. Hvorfor gjorde de ikke mer da de styrte?
- Utvidelsen av E18 i vestkorridoren er et gigantisk motorveiprojekt som koster 40 milliarder. Det er ikke samfunnsøkonomisk lønnsomt, det vil øke klimagassutslippene og det vil gi økt luftforurensning. På toppen av det hele skal mesteparten prosjektet finansieres med bompenger som må settes opp i tillegg til bomringene vi allerede har i Oslo. Hvordan kan høyresiden forsvare en så dårlig prioritering av fellesskapets ressurser som i tillegg øker forurensningen?

Hovedkrav: Flere kollektivavganger

Ingen skal være avhengige av privatbilen til jobb, skole og barnehage.

Hovedbudskap

Kollektivtilbudet i Oslo skal være så bra at alle enkelt kan komme seg til jobb, barnehage og skole uten å være avhengig av privatbil. Da må ventetiden og reisetiden i kollektivtrafikken reduseres.

Nok avganger er noe av det viktigste for at folk skal velge kollektivtrafikk fremfor bil. I dag er det for sjeldne avganger på mange strekninger, særlig i ytre by. Derfor har Oslo SV som ett av våre hovedkrav etter valget å øke avgangene på kollektiv, sånn at kollektivtransport er mer tilgjengelig i hele byen. Det vil sikre en enklere hverdag, kutt i Oslos klimagassutslipp og at alle skal kunne puste ren og trygg luft.

Dette er problemet

- Mange i Oslo er fortsatt avhengig av bilen for å komme seg til jobb eller for å få levert barna i barnehagen. Nye tall viser at om lag en tredjedel reiser med bil. Det har blitt færre som bruker bilen til jobb i hverdagen, men vi ønsker å gjøre det enda enklere å la bilen stå.
- Kollektivtilbudet i ytre by, både på øst- og vestkanten er betydelig dårligere enn i sentrum og indre by. For at alle, også de som bor eller jobber i ytre by, skal kunne bruke kollektiv til jobb må tilbudet forbedres.

Dette har byrådet gjort

1. Økt avgangene på t-bane, buss og trikk. Det har blitt over 4 000 flere avganger ukentlig siden byrådet startet i 2015.
2. Antallet kollektivreisende har økt. I 2017 var det totalt 371 millioner påstigninger på Ruter i Oslo og Akershus, en økning på 5,9 prosent fra 2016. Veksten fortsatte til 387 millioner i 2018, enda 16 millioner økning fra 2017. Samtidig har biltrafikken over bomsnittene blitt redusert med 5 %.
3. Vi har satt ned billettprisene for barn og unge: Grensen for barnebillett har økt fra 16 til 18 år, og alle barn under 6 år får nå reise gratis.

Dette vil vi gjøre de neste fire årene

- Så hyppige avganger som mulig på trikk og t-banen.
- 5-minutters avganger på alle bussruter i indre by og de viktigste rutene i ytre by i rushtiden. Det er i dag 18 ruter som ikke har 5-minutters avganger i rushtiden som vil få det med vårt forslag.
- 10-minutters avganger på alle øvrige busslinjer i ytre by i rushtiden. Det vil bety at 26 bussruter som ikke har det i dag, vil få avgang hvert 10. minutt i rushtiden.
- Totalt vil det bli 44 ruter som får flere avganger med vårt forslag, og totalt vil det si 805 flere avganger.

Angrepspunkter

- Dette er ineffektiv pengebruk. Mange av disse strekningene vil generere mer busstrafikk med tomme seter. (SVAR: Ruter sier selv at frekvens er det viktigste for

kvaliteten på busstilbudet. De har også sagt at bussfrekvensen er for lav i for eksempel Groruddalen, så dette er et viktig grep for å gjøre det lettere for folk å bruke kollektiv i hverdagen)

- Det vil generere mer trafikk ved at nesten tomme busser kjører rundt i byen. (SVAR: samme som forrige)
- En lite framtidsrettet måte å drive kollektivtransport på. Vi må tenke nytt, for eksempel ha direkteavganger til store arbeidsplasser, heller enn å bare kjøre på med flere avganger på allerede fastsatte ruter. (SVAR: Ja, vi skal også tenke nytt og finne nye løsninger og initiativer som dette. Men det må skje samtidig som frekvensen øker, ikke istedenfor)

Relevante fakta

- Ruter har slått fast at «Frekvensen er den kvaliteten på kollektivtilbudet som er det mest avgjørende for om kundene velger å reise kollektivt eller ikke.» Hyppige avganger er nødvendig både for å hindre lang ventetid på bussen du skal ta, og for å gjøre det enkelt å bytte mellom ruter for de som trenger det. For å oppnå «nettverkseffekt», altså at folk tar bussen uten å tenke på når avgangene er, er det nødvendig med 10-minutters avganger eller hyppigere. Da unngår man også at folk legger inn ekstra tid for å være sikker på å rekke en spesifikk avgang. 10-minutters avganger og hyppigere er derfor nødvendig for å konkurrere med andre transportmidler, særlig bil.
- De fire viktigste behovene til kollektivreisende er, ifølge Ruters egne undersøkelser: (i) Å kunne reise når det passer meg, (ii) Stole på at jeg kommer frem i tide, (iii) Reise på den raskeste måten. Hyppige avganger er nødvendig for alle disse tre
- Ruter selv har konkludert med at det er for få bussavganger i Groruddalen. Ruter skriver i en behovsanalyse for Groruddalen fra mai 2017 at «Busstilbudet har god flatedekning, men har for lav frekvens til å kunne tilby gode byttemuligheter mellom ulike linjer (nettverkseffekt) (...) Det er behov for å styrke busstilbudet som supplerer det skinnegående tilbudet i Groruddalen. Tiltak kan være å øke frekvensen og effektivisere linjetraseene for å oppnå raskere reisetid»
- Det er 69 000 arbeidsplasser i Groruddalen. De ligger ikke langs t-banelinjene i like stor grad som boligene. Det øker behovet for busslinjer som et supplement til t-banen.

Bompenger som virker

Ren luft, klimakutt og mer rettferdig bruk av plassen i byen.

Hovedbudskap

Rushtidsavgift, miljødifferensierte satser og etableringen av en ny indre bomring i juni 2019 gjør at vi i Oslo får redusert både biltrafikk, helseskadelig luftforurensning og klimagassutslipp. Nye bommer gjør at det blir en mer rettferdig fordeling av kostnadene fordi flere er med på å betale.

Miljødifferensierte satser gjør at den som forurensner mest betaler mest. I Oslo går 90 prosent av inntektene fra bomringen til kollektivtrafikk og sykkel. Et godt utbygd kollektivtilbud er god fordelingspolitikk og hjelper folk å komme seg fram på en rimelig måte.

Dette er problemet

- Oslo har i mange år slitt med helseskadelig luftforurensning. Friske utvikler astma, allergier og sykdommer, de som er syke blir dårligere og de aller dårligste dør for tidlig. Norge ble dømt i EFTA-domstolen i 2015 på grunn av for høy luftforurensning i de største byene og Oslo ble pålagt av staten å lage handlingsplan og iverksette tiltak. Veitrafikken er den største kilden til helseskadelig luftforurensning.
- Verden må kutte 50% av alle klimagassutslipp på 11 år for å kunne begrense katastrofale konsekvenser for mennesker og natur. Oslo har som mål å kutte 95% av våre klimagassutslipp innen 2030. Veitrafikken er den største kilden til klimagassutslipp i Oslo.
- Oslo vokser og det er begrenset plass i byen. Privatbiler opptar mye plass på veiene og når de står parkert. Dette gir en dårligere by for barn og myke trafikanter og det gjør at bussene og trikkene står mye i kø. Det er ikke plass til at alle i Oslo skal kjøre hver sin bil.

Dette har byrådet gjort

1. Vi har innført rushtidsavgift, for å redusere køene på veien. Det gjør at bussen, trikken og de som må kjøre bil kommer seg lettere til jobb, skole og barnehage.
2. Vi har innført miljødifferensierte bomsatser for å redusere forurensningen. De som forurensner mest, må betale mest. Resultatet er at elbilsalget skyter fart, klimagassutslippene går ned og lufta har blitt renere.
3. Vi setter opp en ny indre bomring i Oslo slik at flere blir med og betaler og for at det skal lønne seg mer for folk som bor innenfor ring 3 å velge kollektiv, sykkel og gange. Det er mer rettferdig.

Dette vil vi gjøre de neste fire årene

1. Ha en storsatsing på kollektivtrafikk med flere avganger slik at ingen skal måtte være avhengig av privatbil for å komme seg til jobb, skole og barnehage.
2. Unngå prisøkninger på kollektivbillettene, og sette ned prisen for barn og ungdom.
3. Investere i et nytt og moderne kollektivnett: Sikre at vi får nye trikker, sentrumstunnel for T-banen, nytt signalanlegg på banen, nye T-banvogner, utvidelse av T-banen til Fornebu og mot Lørenskog og utvidelse av trikkenettet langs ring 2 og over Tonsenhagen.

Angrepspunkter

- FrP er mot bompenger for å finansiere kollektivtrafikk og sykkel. Det er et ran fra alle de som daglig tar kollektivt eller sykler til jobb, skole og barnehage. 39 prosent av alle daglige reiser i Oslo er med kollektiv eller sykkel og i 2017 ble det gjennomført 278 millioner reiser med kollektivtransporten i Oslo. I Oslo skal vi bruke 36,7 milliarder kroner fra bompengene på kollektiv og sykkel. Hvordan skal FrP kunne fjerne bompenger uten å kutte i kollektivtilbudet?
- Det er i interessant å observere sprikende argumentasjon fra FrP. Partiet vil ikke ha bompenger til finansiering av kollektivtrafikk i Oslo, men til veiutbygging setter de gledelig opp bommer. Aldri før har det i Norges historie blitt bygget så mange veier med bompenger som når FrP har samferdselsministeren. FrP er rett og slett konger av bompenger.
- Folk kjører bil fordi de må, sier Frp. Vi vil gjøre de store investeringene som trengs for at ingen skal måtte kjøre bil til skole, jobb og barnehage. FrP er mot en rekke av disse kollektivprosjektene, og vil slå beina under dem med å fjerne bompengene i Oslo. Konsekvensen vil bli mer forurensing, mer kø og kork for alle. Konsekvensen blir en vanskeligere hverdag for dem som ikke har råd til bil.
- Ingen grupper i landet kjører mer bil enn menn i Bærum. Nå vil høyresiden at de skal få større motorvei slik at de skal kunne kjøre enda mer bil. Dette er i ett av områdene i landet med best kollektivdekning. Det er et gigantprosjekt som ligger an til å koste 40 milliarder kroner, og høyresiden vil finansiere dette med egne bompenger som kommer i tillegg til de andre bomringene i Oslo. SV mener det faktisk er en grense for hvor mye bompenger det er klokt å kreve inn av folk i hovedstadsregionen. Det mener tydeligvis ikke FrP/ Høyre/ Venstre/ KrF.

Relevante fakta

- 90 prosent av bompengene i Oslo går til kollektiv, sykkel og gange, til sammen er det snakk om 36,7 milliarder kroner frem mot 2036.
- Hovedvekten av de som passerer bomringen i bil er menn. De fleste skal på jobb og det er overvekt av de med middels og høye inntekter. De med de laveste inntektene tar i større grad kollektivtrafikk, sykler eller går.
- Siden 2015 har vi sikret over 4000 flere avganger i uken med trikk, buss og bane.
- Miljøpolitikk virker! Siden 2015 har det blitt 14 000 færre passeringer i bomringen hver dag det betyr 5 millioner færre passeringer i året. Samtidig reise i 2016 for første gang flere med kollektivt enn med bil. Bare siste to årene, 2017 og 2018, har Oslo fått 32 millioner flere kollektivreiser sammenlignet med 2016.

Les mer

- [Fjellinjens ofte stilte spørsmål om nye bomstasjoner og takster](#)
- [Bompengekalkulator - sjekk hva det vil koste](#)
- [Oslopakke 3](#)
- [Fordelingsvirkninger av kjøprising](#)
- [Bomfinansiering og fordelingsvirkninger](#)
- [Kronikk i VG om bompenger av Kari Elisabeth Kaski og Sunniva Holmås Eidsvoll](#)
- [Oversikt over Oslos klimagassutslipp 2009-2017](#)
- [Fakta: Luftkvalitet i Oslo](#)

Faktaark om profittfri velferd

Mennesker - ikke markeder. Ja til velferd uten profitt.

Hovedbudskap

De store og viktige oppgavene i samfunnet løser vi best i fellesskapet mellom offentlige myndigheter og det sivile samfunnet. Grunnleggende velferd er en samfunnsoppgave, ikke noe vi kan sette ut til markedet. Dessuten bør det være slik at hver krone vi bruker på velferd bør gå til velferd. Ikke til profitt for eiere og investorer.

I 2015 var nesten 30 % av sykehjemsplassene og over halvparten av institusjonsplassene i barnevernet drevet av kommersielle selskaper i Oslo. Det borgerlige flertallet i bystyret hadde vedtatt et forbud mot å opprette nye barnehager drevet av kommunen. Det ble stilt svært mangelfulle krav til selskaper som skulle levere helse- og sosialtjenester, og det var store forskjeller i lønns- og arbeidsvilkår, bemanning og innsyn. Årsaken var at høyrepartiene i Oslo har vært blant landets mest ideologiske forkjempere for å sette velferden ut på anbud. Gjennom byrådssamarbeidet har Oslo SV bidratt til å ta kontroll over tjenestene igjen, sørge for likeverdige tjenester og ryddige og likeverdige arbeidsvilkår.

SV har ikke allergi mot private. Tvert imot har byrådet inngått forlik med Rødt og KrF om at ideelle aktører skal få en større plass i Oslo. Det vi er krystallklare på er at profittformål ikke har noe i velferden å gjøre. Mange av kontraktene på dette området er svært lange. Får vi fire nye år ved makta, kan vi gjøre Oslos velferd profittfri.

Dette er problemet

- Skattepengene vi betaler inn til et felles spleiselag havner i lommene på rike investorer som spekulerer i arbeidsbetingelsene til folk i sliteryrker. Dette undergraver både den kommunale velferden og arbeidet til ideelle aktører.
- Investorers krav til avkastning truer arbeidsbetingelsene til de ansatte og kvaliteten i velferden.
- Kommersielle aktører i velferden truer kvinnekampen og kampen for likelønn. Et stort flertall av de som jobber med omsorg og velferd er kvinner, og kommersielle selskaper bidrar til å presse lønnen ned.

Dette har byrådet gjort

- Oslo SV og byrådet har erstattet kommersielle velferdskontrakter med kommunale tilbud eller kontrakter med ideelle aktører
- Oslo SV og byrådet har opphevet de borgerliges forbud mot nye kommunale barnehager og bygd 3000 barnehageplasser
- Oslo SV og byrådet har gått foran og tatt i bruk nye regelverk for å samarbeide med private, ideelle i velferden – som ikke er opptatt av profitt

Dette vil vi gjøre de neste fire årene

- SV vil sørge for at alle sykehjem er drevet av kommunen eller ideelle
- SV vil sørge for at kommunen og ideelle tar over så mye som mulig av barnevernet
- SV vil sørge for at det ikke opprettes nye kommersielle barnehager

Angrepspunkter

- Da Høyre og deres støttepartier styrte var Oslo kommune et ideologisk laboratorium. Nesten ingen andre kommuner i Norge overlot så mye av velferden til kommersielle selskaper, og byrådet har måttet rydde opp i flere skandaler:
 - Rettssaken mot Aleris/Stendi der folk som egentlig skulle vært ansatt fikk jobb gjennom enkeltpersonforetak handler i stor grad om tilbud til folk fra Oslo.
 - Byrådet har nå stilt krav – Oslo-modellen – som gjør at dette ikke kan skje igjen
 - Byrådet kastet ut useriøse selskaper fra hjemmetjenesten, bl.a. Orange Helse
 - Flere av de kommersielle selskapene som drev hjemmetjenester har måttet gi seg fordi de ikke klarte å møte kommunens krav, bl.a. Aleris (nå Stendi)
- Høyresiden snakker om at vi har ideologiske skyggelapper. Det er tull. Der det ville gitt dårligere tilbud til folk om vi lot være har vi også inngått nye avtaler med kommersielle, dette gjelder bl.a. tilbud til folk med utviklingshemming, selv om vi er prinsipielle motstandere av det. Det heter å tenke på innbyggernes beste. H, Frp, V og KrF, derimot, vedtok et reint forbud mot at kommunens skulle opprette nye barnehager.
- Husker du saken om at det kommersielle selskapet Unicare prøvde å lure kommunen og bli med i en konkurranse om å drive Ammerudlunden sykehjem (se lenke under)? Høyres Eirik Lae Solberg gikk ut og forsvarte Unicare. Slike reserverte konkurranser er det viktigste virkemidlet vi har for å sikre at ideelle fortsetter å være en del av velferden, men Høyre mener tydeligvis at det er helt greit at kommersielle lurer seg med i dem.
- Når vi snakker om Ammerudlunden sykehjem. Er det noen som husker hvordan det gikk da Sylvi Listhaug var eldrebyråd i samarbeid med Høyre? På skandalesykehjemmet jobba folk opptil 80 timer i strekk og sov i en bunkers.
- Høyre, Venstre og Frp sier de er for private, men de er bare for de kommersielle, de som jobber for profitt. De private ideelle, som ikke driver for profitt, er de ikke opptatt av. De stemte mot at kommunen skulle gjøre så mye som mulig for at velferdstilbud drevet av organisasjoner som Røde Kors og Kirkens bymisjon skulle få positiv forskjellsbehandling.
- Høyresiden sier at de er så opptatte av private, men fakta er at hver eneste av anbudskonkurransene som har vært reservert for ideelle som har vært gjennomført etter ny anskaffelseslov har vært gjennomført i en kommune med venstresideflertall.

Relevante fakta

- Oslo-modellen for et seriøst arbeidsliv ble utvidet til å omfatte helse- og sosialfeltet i 2018. Gjennom dette har byrådet utelukket muligheten for sosial dumping, som for eksempel den Aleris/Stendi ble tatt til retten for av Fagforbundet.
- Under det rødgrønne byrådet har kommunen eller ideelle tatt over hver gang sykehjemskontrakter med kommersielle selskaper har gått ut
- Under det rødgrønne byrådet er det gjennomført 4 viktige anskaffelser som har vært forbeholdt ideelle aktører: Tre anskaffelser av sykehjemsdrift, en av barnevernsplasser, og en av sentre for familier og barn. Gjennom dette har Oslo kommune bidratt til den juridiske utviklingen om| skille mellom private ideelle og private kommersielle.
- Byrådspartiene inngikk et bredt forlik med Rødt og KrF høsten 2016 der man bestemte at innen 2025 skulle 25 % av institusjonsplassene på rusfeltet, i eldreomsorgen og i barnevernet være drevet av ideelle. Dette er det mest ambisiøse vedtaket når det gjelder å prioritere ideelle i noen norsk kommune.
- Det er til dels svært store forskjeller mellom tariffestet lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår mellom offentlige, ideelle og kommersielle aktører i velferden. Historisk sett har ideelle aktører hatt vilkår som har ligget tett opp mot det offentlige. Det er svært krevende å gjøre uttømmende rede for dette, men hovedtrekkene

Les mer

- [Vedtaket fra forliket mellom R, SV, Ap, MDG og KrF om et mål om 25 % ideelle omsorgsplasser innen 2025.](#)
 - Eirik Lae Solberg uttaler [i en sak som handler om at Unicare prøver å lure seg med som ideell](#) i en anskaffelse som er forbeholdt ideelle: - *Det er full åpenhet om hvem som er leverandører og underleverandører i Oslo kommune. At Unicare tar initiativ til et samarbeid er det ingenting i veien med, men de burde visst at de ville få nei av Ap-byrådet i Oslo.*
 - Tolket i beste mening viser uttalelsen at Lae Solberg ikke forstår at reserverte konkurranser er et nødvendig verktøy for å sørge for at ideelle aktører er til stede, og at kommersielle aktører ikke kan delta da.
 - Tolket i verste mening viser uttalelsen at Lae Solberg mener at ideelle aktører ikke gir noen merverdi og ikke bør få positiv forskjellsbehandling.
 - [Oslo kommune og byrådet strakk seg langt for å sikre at bare ideelle aktører skulle få delta](#) i anbudskonkurranse om å drive barnevernsplasser.
 - [Oslo kommune og byrådet gjennomfører banebrytende sykehjemsanskaffelse.](#)
 - «[Hver fjerde omsorgsplass skal være ideell](#)» - om byrådets forlik med Rødt og KrF
 - «[Oslo skal skjerpe kravene til private](#)» - om innføring av Oslo-modellen på helse- og sosialområdet
 - «[Hjelpepleierne får 50.000 kroner mer i lønn](#)» - om lønnsforskjeller mellom Norlandia, som tidligere drev Madserudhjemmet, og kommunen.
 - VANSKELIG SAK: «[Kommersielle selskaper overtar funksjonshemmede](#)» - om anbudskonkurransene som førte til brukervalg for bo- og omsorgstilbud for personer med utviklingshemmede. Saken inneholder viktige nyanser, men er også et eksempel på at vi er i stand til å gjøre pragmatiske avveininger: Det viktigste var å sikre personer med utviklingshemming og deres påvirkning reell innflytelse over sine tilbud gjennom å innføre brukervalg.
-

Et tredje boligmarked

Høyresiden har gjort boligmarkedet i Oslo til en forskjellsmaskin. Nå må vi gjenreise boligpolitikken og sørge for at alle kan skaffe seg et godt og varig hjem.

Hovedbudskap

I Oslo i dag er mange tvunget til en utrygg leietilværelse i stedet for å eie sin egen bolig. Årsaken er at boligspekulanter presser boligprisene i markedet urimelig høyt og høye krav til egenkapital. Oslo SV vil:

- At alle med varig inntekt skal kunne eie bolig dersom de ønsker
- Skape et tryggere leiemarked for de som må eller ønsker å leie.

Ikke i noen by i Norge er det vanskeligere for folk å kjøpe sin første bolig enn i Oslo. Boligprisene i Oslo har i perioden 2003-2018 steget med 199 prosent, mens leieprisene har steget med 85 prosent. I samme periode har lønnsnivået steget med 72 prosent. Dette gjør det vanskelig for folk, selv med vanlige inntekter, å skaffe seg bolig. Høye leiepriser på utleieboliger gjør det vanskelig å opparbeide tilstrekkelig egenkapital. Korte leiekontrakter og dårlige boforhold skaper samtidig ustabile bomiljøer og utrygghet.

Vanskeligere å etablere seg i Oslo

Det er blitt dyrere å kjøpe bolig i Oslo. I 2013 kunne en enslig innbygger med helt vanlig inntekt på sykepleiernivå kjøpe 10 av 100 boliger til salgs i Oslo. I 2018 var dette redusert til 5 av 100 (disse tallene er hentet fra Sykepleierindeksen).

Er man enslig, uten foreldre som kan hjelpe deg med egenkapital, eller har arv, så er det vanskelig å legge opp nok penger til å kjøpe egen bolig. Slik blir boligmarkedet i Oslo en driver for reproduksjon og forsterkning av forskjeller.

Årsak til den høye veksten siden 2003

Hovedgrunnen til økte boligpriser er at Oslobefolkningen har økt med over 30% siden 2003 og at skiftende Høyrebyråd og regjeringer verken har evnet eller villet ta politiske grep for å:

- Legge til rette for høy nok boligbygging til å møte det økte boligbehovet
- Legge til rette langsiktige trygge leieboliger til under markedspris eller leie-til-eieordninger for folk som ikke får finansiert lån i banken
- Gjøre boliger mindre attraktive som spekulasjonsobjekter.

Konsekvensen er at store tomte- og eiendomsbesittere i Oslo har fått en kolossal gevinst på bekostning av folk som har ønsket å etablere seg i egen bolig, og at de som etablerer seg sitter igjen med høye boutgifter og er sårbare for en renteoppgang. Samtidig har det lave rentenivået over tid gjort boligkostnadene for de som har kommet inn på boligmarkedet lavere enn de høye boligprisene skulle tilsi.

2015 og nytt rødgrønt byråd

Siden SV kom i byråd i 2015 har byrådet lagt frem regulering for over 18 000 nye boliger i Oslo, fordi at vi vil ha en by med plass til alle, ikke bare de med størst lommebok. I 2017 ble 6493 igangsettingstillatelser til nye boliger gitt, det høyeste tallet på ti år.

Dette er imidlertid ikke nok og de private utbyggingsselskapene som bygger boliger, bygger for lite. Boligsselskapet OBOS har imidlertid de siste årene satt igang et positivt prosjekt på Ulven i Oslo, Bo Start, som kommunen bør ta inspirasjon fra. Gjennom å kutte kostnader i byggeprosjektet og ha en annen salgsmodell for boligene gjør de det billigere for kjøperne.

Byrådet skal i løpet av mai 2019 legge frem en sak om en ny alternativ boligsektor i Oslo, en tredje boligsektor. Saken vil inneholde pilotprosjekter med tiltak som kan testes før det settes ut i stor skala i Oslo. SV ser frem til at saken kommer, men har enda større ambisjoner for neste periode, når venstresida får fortsatt flertall etter valget. Det haster å få i gang en alternativ boligpolitikk.

SVs nye boligpolitikk neste fire år

For å skaffe til veie 1000 nye folkeboliger som skal være enten varige utleieboliger eller kunne kjøpes av leieboerne gjennom ulike leie-til-eie-ordninger, vil Oslo SV gjøre flere ting. SV vil at Oslo kommune skal skaffe til veie boliger over hele byen, ikke bare hvor kommunen har tomter allerede, for å skape gode og mangfoldige nabolag. Når kommunen ikke bare regulerer, men også utvikler, gjerne i samarbeid med andre, får vi opp takten på boligbyggingen. Dette vil i seg selv ha en prisdempende effekt på markedet.

Oslo SV vil også at Oslo kommune skal inngå samarbeid med boligkooperasjonene som OBOS og USBL, også med delt partnerskap. Målet er flere og billigere boliger.

SV vil at Oslo kommune i mye større grad skal benytte seg av forkjøpsrett på vegne av beboere og etablere leie-til-eieløsninger eller andre stabile leieordninger for beboerne.

I et boligstrøk i Prinsdal i Søndre Nordstrand ligger et boligkompleks bestående av 67 utleieboliger. Helt siden bygningene sto klare i 1991, har dette boligprosjektet for ungdom vært driftet ikke-kommersielt av en stiftelse med en husleie langt under markedspris. Det får de blant annet til grunnfestavtale med kommunen. SV vil at flere slike festeavtaler med ideelle boligaktører skal vurderes.

“Osloboligene”: Et nytt og viktig virkemiddel for en ny boligpolitikk

Et nytt virkemiddel er å opprette, “Osloboligene”. Slik ser vi for oss av dette virkemiddelet kan fungere:

- Alle familier med vanlig inntekt (sykepleiernivå) og uten tilstrekkelig egenkapital skal kunne kvalifisere for å kunne leie eller kjøpe seg inn i en Oslobolig.
- Eier du allerede annen bolig, kvalifiserer du ikke for en Oslobolig.

- Barnefamilier og unge under 35 år skal prioriteres.
- Leien skal være rimelig, skal gi trygge leiekontrakter, og skal i sin helhet gå til "Osloboligene"; til å anskaffe nye boliger, samt å drifte, vedlikeholde og oppgradere eksisterende boliger.
- Dersom beboerne ønsker det skal deler av leien kunne settes av til å gradvis kjøpe opp en andel i boligen ved å betale hele eller deler av avdraget (prisjustert), og potensielt overta den selv.
- Ved salg på det åpne markedet skal beboer/eier få betalt for sin andel av salgsprisen. "Osloboligene" skal alltid ha forkjøpsrett. Beboer skal kunne selge sin andel på en ubyråkratisk og enkel måte til "Osloboligene".
- Når Oslo kommune kjøper hele bygårder, f.eks. på forkjøp som med Tollefsenboligene, skal leiligheter vurderes gjort til Osloboliger eller ordinære kommunale boliger.
- Kommunen skal benytte seg av forkjøpsrett til 10% av nye boliger i nye borettslag og boligene skal enten gjøres til Osloboliger eller til ordinære kommunale boliger.

Dette er problemet

- Prisene på boligmarkedet i Oslo har vokst så mye at det er vanskelig selv for vanlige folk med vanlige inntekter å skaffe seg egen bolig. Derimot har boligmarkedet blitt en gullgrube for investorer og eiendomsspekulanter.
- Mange er overlatt til et ustabil leiemarked med høye priser og korte kontrakter, noe som skaper dårligere og mer utrygge nabolag.

Dette har byrådet gjort

1. Siden SV kom i byråd i 2015 har byrådet lagt frem regulering for over 18 000 nye boliger i Oslo, fordi at vi vil ha en by med plass til alle, ikke bare de med størst lommebok. I 2017 ble 6493 igangsettingstillatelser til nye boliger gitt, det høyeste tallet på ti år.
2. Byrådet skal i løpet av mai 2019 legge frem en sak om en ny alternativ boligsektor i Oslo, en tredje boligsektor. Saken vil inneholde pilotprosjekter med tiltak som kan testes før det settes ut i stor skala i Oslo.

Dette vil vi gjøre de neste fire årene

1. Skaffe til veie 1000 nye alternative boliger, på eget initiativ og sammen med andre parter som staten og boligsamvirker, med mål om at mennesker uten høy inntekt eller formue få råd til å kjøpe eller leie gode boliger. Disse skal komme i tillegg til kommunale boliger, tilrettelagte boliger og studentboliger.
2. Opprette et nytt initiativ "Osloboligene" i regi av kommunen. Dette skal være folkeboliger som skal fungere som varige utleieboliger og som skal kunne kjøpes av leieboerne gjennom ulike leie-til-eie-ordninger.
3. Igangsette ulike piloter for et alternativt boligmarked.

Angrepspunkter

- På 1980-tallet fratok Høyresiden felleskapet kontrollen over boligpolitikken gjennom dereguleringene og har gjort boligmarkedet til en av byens største forskjellsmaskiner.
- Oslo skal være en by for de mange, ikke for de få med de største formuene. Høyresiden har ingen realistiske planer for gjøre det lettere for vanlige folk å skaffe seg egen bolig i Oslo.
- Høyresidens boligpolitikk gjør Oslo til mer delt og segregert by. Dette svekker mangfoldet, utfordrer tilliten mellom ulike grupper, og gjør byen mer utrygg.
- De borgerlige partiene legger opp til kraftige kutt i midlene til kommunal planlegging. Det betyr at det nok en gang blir mest opp til utbyggerne hvordan det skal se ut.
- Høyre og FrP ønsker å oppheve leilighetsnormen, og gjøre det enda enklere å bygge små, trange boliger. De vil forsterke den politikken som har gjort Oslos boligmarked til en ulikhetsmaskin.

Relevante fakta

- I 2013 kunne en enslig innbygger med helt vanlig inntekt på sykepleiernivå kjøpe 10 av 100 boliger til salgs i Oslo. I 2018 var dette redusert til 5 av 100 (disse tallene er hentet fra Sykepleierindeksen).
- Andelen sekundærboliger i Oslo øker og er nå oppe i nær 16 prosent. Statistikken er utarbeidet av Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF) og Ambita.

Les mer

- Pernille Lycke fikk kjøpe ny leilighet med 15 prosent rabatt: <https://www.aftenposten.no/osloby/i/b5qP7l/Pernille-Lycke-fikk-kjope-ny-leilighet-med-15-prosent-rabatt-Men-hun-ma-selge-tilbake-til-Obos>
 - Les mer på Oslo kommunes nettsider for fakta om tredje boligsektor etter lansering, mest sannsynlig medio mai 2019.
-

Faktaark om arbeidsliv

SV tar kampen for et seriøst og organisert arbeidsliv.

Hovedbudskap

Alt for mange bransjer har under mange år med blått flertall i Oslo utviklet seg til å bli preget av midlertidige ansatte, brudd på arbeidstidsbestemmelser, lite fokus på kompetanse, lav grad av tillit, lav organisasjonsgrad og tariffdekning.

Fagforeninger og tillitsvalgte har avdekket forhold som ikke er et norsk arbeidsliv verdig, og som utnytter folks arbeidskraft og bryter med grunnleggende rettigheter. Undersøkelser har blant annet avdekket at graden av ulovlig innleie var svært høy i bygg- og anleggssektoren. Ansatte opplevde usikkerhet knyttet til hvor lenge de hadde arbeid og inntekt og den løse tilknytningen til arbeidslivet gjorde også at mange ikke ville si ifra om kritikkverdige forhold. Dette har særlig gått utover utenlandske arbeidere, som ofte er uorganiserte og opplever et svakt vern i arbeidslivet.

Med et stort islett av innleiebyråer ble satsingen på fagutdanning mindre, og det ble færre lærlinger. I enkelte bransjer har produktiviteten gått ned. Det er alvorlig for en god norsk kultur som har dyrket fram høyt kompetente og selvstendige fagarbeidere over lang tid med høy grad av produktivitet.

Et resultat av høyrepolitikk?

Endel av problemet kan forklares med useriøse private aktører, men regjeringen og Høyrebyrådets politikk i Oslo forsterket den negative utviklingen.

- Regjeringen ønsket ikke å stramme inn på utbredelse av innleiebyråer. Dette forsterket den useriøse delen av arbeidslivet.
- Høyrebyrådet brukte ikke muligheten gjennom anbud og innkjøp til å stille strengere krav til feks byggebransjen.
- Høyrebyrådets privatisering åpnet opp for useriøse private aktører som tok ut profit, istedenfor å gi ansatte likeverdige lønns og arbeidsvilkår.

Hva er vår løsning?

SV har vært med på å snu den negative utviklingen i Oslo med å stille strengere krav ved innkjøp, anbud og avkommersialisering.

Med en historisk høyreorientert flertallsregjering må lokalpolitikere ta ansvar.

Byrådet i Oslo har fått på plass Osломodellen og man har vist at man ikke vil tolerere at byen bygges gjennom utnyttelse og lovbrudd. Det viser at Oslo kommune tar ansvar som innkjøper og utbygger på alvor. Innen helse- og omsorgssektoren strammes kravene til fast ansettelse inn, og leverandører skal som hovedregel ha fast ansatte, og kun unntaksvis benytte underleverandører og bemanningsbyråer.

Det stilles også krav til lønns- og arbeidsvilkår og kommunen får rett til innsyn i økonomiske forhold i de inngåtte kontraktene for blant annet å få oversikt over økonomisk gevinst.

Byrådet ønsker å få bukt med deltidsstillinger som er et utbredt problem innen helse- og omsorgstjenesten. For Oslo SV er det viktig at kommunen fremover styrker innsatsen for heltidsstillinger også der kommunen selv er arbeidsgiver.

Kampen for et anstendig arbeidsliv er også kampen for å redusere levekårsforskjeller. Telemark og Skien, Oslo og andre viser at det er mulig å bruke lokal kampkraft og vilje til det bedre for lokalsamfunn og arbeidsfolk.

Dette er problemet

De siste årene har det vært en utvikling med utbredt arbeidslivskriminalitet og sosial dumping i bygg- og anleggsmarkedet. Samtidig har søkertallene til relaterte byggfag gått betydelig ned. Utviklingen innebærer utbredte brudd på arbeidsmiljølovgivning, skattelovgivning - og grov utnyttelse av sårbar arbeidskraft uten anstendige ansettelsesforhold. Konsekvensene er alvorlige:

- bortfall av retten til fast ansettelse med forutsigbar lønn til å leve av
- lavere produktivitet og kvalitet i bransjene/ leveransene
- dårligere lønns- og arbeidsvilkår for arbeidere
- færre lærlinger og alvorlig svikt i nødvendig rekruttering til byggfagene

Dette skaper mer utrygghet for den enkelte, og det svekker den norske modellen.

I tillegg opplever innbyggere i byen vår dårligere tjenester. Som for eksempel at søppelet ikke har blitt hentet. At ansatte i barnehager som har blitt privatisert har sluttet. At skolevaktmesteren har forsvunnet.

Dette har byrådet gjort

1. Innført Oslomodellen for anstendig arbeidsliv
2. Avkommersialisert velferdstjenester
3. Innført prøveordning med vikarpool i barnehagene
4. Gjeninnført skolevaktmesterne

Dette vil SV gjøre de neste fire årene

1. Utvide Oslomodellen til helsesektoren
2. Ta sykehjem og andre velferdstjenester tilbake i kommunal eller ideell regi
3. Innføre forsøk med 6-timersdagen på utvalgte arbeidsplasser i kommunen.
4. Satse på etter- og videreutdanning
5. Jobbe for faste og hele stillinger

Angrepspunkter

- Høyre vil sette avfallsinnhenting på anbud. Vi husker alle søppelskandalen i 2016 da Veireno skulle overta avfallsinnhenting. Søpla tårnet seg opp, det samme gjorde listen med brudd på arbeidsmiljøloven. Utrolig at Høyre ikke har lært.
- I sitt alternative budsjett for 2019 ber Høyre byrådet fremme en sak om helt eller delvis privatisering av trikk og T-banedrift.

Relevante fakta

- Inngått kontrakter basert på Oslomodellen i 240 prosjekter med krav til leverandører om tarifflønn og strengere krav til bruk av lærlinger og fagarbeidere
- 425 flere stillinger i hjemmetjenesten
- Helsefagarbeidere og pleieassistenter på Madserud sykehjem fikk 40 000 kroner mer i lønn når Oslo kommune overtok fra kommersielle Norlandia. Helsefagarbeider Beata Sliper Johansson gikk opp hele 50 000 kroner.

Les mer

- <https://www.dagbladet.no/nyheter/e-post-avslorer-hvordan-unicare-ville-sikre-fortsatt-drift/70967487>
-

Faktaark om eiendomsskatt

En omfordelende eiendomsskatt på de aller dyreste boligene som sikrer felles velferd.

Hovedbudskap

Da høyresiden styrte byen ville de ikke innføre eiendomsskatt, noe som gjorde at de måtte kutte i viktig velferd og selge unna eiendom. Bydelsbudsjettene ble kuttet, noe som ga få folk på jobb i hjemmetjenesten og landets lengste barnehagekøer blant de store byene. Skolebudsjettene ble kuttet, noe som førte til fulle klasserom og at læreren ikke hadde nok til hver enkelt elev.

Da vi tok over i 2015 sa vi at vi skulle innføre eiendomsskatt for å utjevne forskjeller og finansiere viktige velferdsloft. Det gjorde vi allerede i 2016 på bolig, og i 2017 innførte vi det også på næringsbygg. Dette har gitt kommunen i perioden 2016-2019 til sammen omlag 4,8 milliarder kroner til å bruke på velferd. Slik har vi kunnet innføre gratis aktivitetsskole, sikret flere lærere, startet bygging av 3000 barnehageplasser, sikret midler til 500 flere stillinger i hjemmetjenesten og sørget for en storstilt satsing på kollektivtrafikk og sykkel.

Eiendomsskatten på bolig i Oslo er svært moderat og virker omfordelende fordi vi har et høyt bunnfradrag. Det gjør at bare de dyreste boligene betaler skatten.

Fakta om eiendomsskatt

- Eiendomsskatt er en frivillig skatt for kommuner. Man kan ha eiendomsskatt på både næring og bolig, hele kommunen eller i områder «utbygd på byvis».
- I 2018 har 370 av 422 kommuner innført eiendomsskatt i en eller annen form.
- 260 kommuner har eiendomsskatt i hele kommunen.
- Kommunene fikk til sammen 13,6 mrd. i inntekter fra eiendomsskatt i 2017.
- Dette tilsvarer 3,0 prosent av kommunenes samlede brutto driftsinntekter.

Slik er eiendomsskatten i Oslo

	Skattesats	Bunnfradrag
Bolig	3 promille	4,6 millioner
Næring	3 promille	Ikke bunnfradrag

I 2019 er det bare 30% av boligene i Oslo som har fått utskrevet eiendomsskatt. Er boligen du bor i verdt mindre enn 5,75 millioner kroner, betaler du sannsynligvis ikke eiendomsskatt, siden eiendomsskattegrunnlaget er 80% av [boligverdien fra Skatteetaten](#):

$$(Eiendomsskattegrunnlag - bunnfradrag) = ((5,75 \text{ mill} * 80\%) - 4,6 \text{ mill}) = (4,6 \text{ mill} - 4,6 \text{ mill}) = 0$$

Dette vil Oslo SV gjøre de neste fire årene

Eiendomsskatten i Oslo er svært moderat og kun de aller dyreste boligene betaler skatt. Oslo SV ønsker i neste periode å øke eiendomsskatten for å sikre videre satsing på velferd og utjevning av forskjeller i Oslo.

Vi ønsker 200 mill i økte inntekter fra boligdelen av eiendomsskatten sammenlignet med dagens modell og øke skattesatsen til 5 promille på næringseiendom. Samlet vil dette gi om lag 900 millioner årlig i økte skatteinntekter.

Samtidig er det viktig å huske at regjeringens endringer i eiendomsskatten som kommer fra og med 2020 gjør behovet for økninger større.

Hvor mye økte inntekter kan man få dersom man endrer promillen på eiendomsskatten, gitt samme bunnfradrag som i dag:

	Øke til 4 promille*	Øke til 5 promille
Eiendomsskatt på bolig	Ca. 200 mill. kr i året	
Eiendomsskatt på næring		Ca. 700 mill. kr i året

*) Her kan man tenke seg en kombinasjon, senkning av bunnfradrag og promille. SV har ikke låst seg til modell på boligdelen. Bygging av nye boliger i markedet kan også bidra til at man må lage mindre endringer enn denne tabellen tilsier.

Eksempler på boliger og eiendomsskatt

Her er en tabell med eksempler på faktiske boliger i Oslo med eiendomsskatt. Boligverdiene er fra skatteetaten og det trekkes fra 20% på boligverdien fordi eiendomsskattegrunnlaget utgjør 80% av boligverdien.

År	Boligverdi	Reduksjon (20%)	Bunnfradrag	Beregningsgrunnlag	Eiendomsskatt
Leilighet, Grünerløkka 107 kvm					
2016	5 013 729	-1 002 746	-4 000 000	10 983	0
2017	5 703 942	-1 140 788	-4 000 000	563 154	1 689
2018	6 132 652	-1 226 530	-4 600 000	306 122	918
2019	6 644 625	-1 328 925	-4 600 000	715 700	2 147
Rekkehus, Ullern 156 kvm					
2016	7 079 999	-1 416 000	-4 000 000	1 663 999	3 328
2017	7 776 004	-1 555 201	-4 000 000	2 220 803	6 662
2018	8 853 834	-1 770 767	-4 600 000	2 483 067	7 449
2019	9 797 739	-1 959 548	-4 600 000	3 238 191	9 715
Enebolig, Søndre Nordstrand 205 kvm					
2016	6 033 708	-1 206 742	-4 000 000	826 966	1 654
2017	6 452 693	-1 290 539	-4 000 000	1 162 154	3 486
2018	7 184 801	-1 436 960	-4 600 000	1 147 841	3 444
2019	7 964 233	-1 592 847	-4 600 000	1 771 386	5 314
Enebolig, Frogner 200 kvm					
2016	12 086 910	-2 417 382	-4 000 000	5 669 528	11 339
2017	13 076 144	-2 615 229	-4 000 000	6 460 915	19 383
2018	14 356 369	-2 871 274	-4 600 000	6 885 095	20 655
2019	16 201 509	-3 240 302	-4 600 000	8 361 207	25 084

Leilighet, St.Hanshaugen 130 kvm					
2016	6 149 485	-1 229 897	-4 000 000	919 588	1 839
2017	6 912 078	-1 382 416	-4 000 000	1 529 662	4 589
2018	8 010 022	-1 602 004	-4 600 000	1 808 018	5 424
2019	8 633 878	-1 726 776	-4 600 000	2 307 102	6 921
Rekkehus, Østensjø 126 kvm					
2016	4 887 172	-977 434	-3 909 738	0	0
2017	5 377 108	-1 075 422	-4 000 000	301 686	905
2018	6 113 842	-1 222 768	-4 600 000	291 074	873
2019	6 848 555	-1 369 711	-4 600 000	878 844	2 637
Leilighet, Vestre Aker 72 kvm					
2016	4 239 870	-847 974	-3 391 896	0	0
2017	4 718 747	-943 749	-3 774 998	0	0
2018	5 464 266	-1 092 853	-4 371 413	0	0
2019	5 880 279	-1 176 056	-4 600 000	104 223	313

Angrepspunkter

Høyre vil kutte i velferd for å kunne gi skattelette til de rikeste i Oslo. Det betyr mindre penger til velferd og at kommunen må ta opp mer lån.

Eiendomsskatten har gitt Oslo handlingsrom til å ansette 500 ekstra årsverk i tjenester for eldre, gratis aktivitetsskole og bygging av nye barnehageplasser. Når Høyre kutter eiendomsskatten sender de samtidig en regning på minst 22 000 kr til familier som i dag mottar gratis aktivitetsskole, men dette dekker bare en liten del av bortfallet av eiendomsskatten. Hvor vil Høyre kutte for å få inn 1,6 milliarder kroner som tilsvarer bortfallet av eiendomsskatten?

Høyre, Venstre og KrF solgte eiendommer for 11 milliarder kroner de siste ti årene de styrte Oslo, som nå anslagsvis er verdt 28 milliarder kroner. Det rødgrønne byrådet må kjøpe eiendom til å bygge barnehager, skoler og sykehjem. Hvordan skal Høyre få råd til å kjøpe eiendom når de ikke har penger? Eller skal dere ikke bygge for framtida?

Les mer

- [Faktaside hos Oslo kommune om eiendomsskatten](#)
- [Statistikk om eiendomsskatt hos SSB](#)
- [Skatteetaten om formuesverdi av bolig og eiendom](#)
- Eiendomsskatten jekkes ned i Oslo: <https://e24.no/privat/bolig/eiendomsskatten-jekkes-ned-i-oslo/24149629>
- Buchard sier ja til eiendomsskatt: <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/Xrwrmbuchardt-sier-ja-til-eiendomsskatt>

5. Hvorfor stemmer du SV?

#derforstemmerjegSV er en kampanje vil skal føre i sosiale medier. Her skal vi vise fram våre kandidater, medlemmer, tillitsvalgte og sympatisører – og la dem fortelle hvorfor de stemmer SV. På dette seminaret kan du i pausene ta et bilde med

. Bildet blir sendt inn til SV og kommer tilbake til avsender med logo og emneknagg #derforstemmerjegSV på bildet.

Tanken er så at hver enkelt av oss kan dele bildet i sosiale medier og selv skrive opp en av grunnene til at vi stemmer SV i statusfeltet. Vi ønsker å gjøre denne kampanjen personlig og nær. Så her er det bare å finne frem til de sakene som får hjertet til å banke, og engasjementet til å boble.

- Skriv din egen korte appell som svar på spørsmålet!
- Tenk deg et møte med en kollega i heisen/nabo ved postkassen.
- Hva er din viktigste grunn til å være SVer?

Vi har samlet inn noen eksempler fra kjente og ukjente SV-kandidater i Oslo til inspirasjon:

Ingrid Hødnebo
11. plass, Grünerløkka

Jeg stemmer SV fordi jeg vil at alle skal ha samme tilgang til makt og ressurser. I Oslo har det rød-grønne byrådet fått til mye, men det er fortsatt mye igjen. SV ønsker å fortsette å skape en by for fellesskapet, med store reformer innen bolig, skole, velferd og arbeidsliv. Det er det vi trenger!
#derforstemmerjegSV

Assad Nasir
12. kandidat, Alna

Jeg stemmer SV fordi det er det eneste partiet som tar barna på alvor! Jeg stemmer SV fordi de har både internasjonal solidaritet og ikke vil ha bestemor på anbud! Jeg stemmer SV fordi det er det egentlige partiet for folk flest!
#derforstemmerjegSV

Kenneth Arctander Johansen
22. kandidat, Alna

Jeg forholdt meg offentlig politisk nøytral fordi jeg jobber for en interesseorganisasjon. Men valgkampen i 2016 var så stygg og rasistisk at jeg følte meg forpliktet til å velge side og annonserte medlemskap i SV! #derforstemmerjegSV

Karianne Hansen Heien
23. kandidat, Grünerløkka

Jeg stemmer SV fordi det er det beste partiet til å sikre omfordeling av makt og rikdom og en planet for alle å leve på i framtida!
#derforstemmerjegSV

Abdi Said
30. kandidat, Gamle Oslo

SV har løsningene jeg foretrekker. Enten det er sykehjem, samferdsel, skatter, skole eller kanskje viktigst: klima. SV er rettferdighetspartiet rett og slett! Derfor er jeg en stolt SV-er.
#derforstemmerjegSV

Luca Dalen Espseth
40. kandidat, Gamle Oslo

Jeg stemmer SV fordi vi som samfunn må endre kurs om fremtidige generasjoner skal kunne leve gode liv på en levende jordklode. Vi må stå sammen og ta vare på de av oss som ikke er født inn i rikdom og frihet.
#derforstemmerjegSV

Inga Marte Thorkildsen
25. kandidat, Sagene

Jeg stemmer SV fordi SV tar tak i det som betyr aller mest: klima, miljø og rettferdig fordeling - og at alle barn skal ha en trygg og god oppvekst. SV er engasjerte, på lag med folk og med framtida. Og vi gir oss aldri.
#derforstemmerjegSV

Astri Elgethun
50. kandidat, Østernsjø

Jeg stemmer SV fordi jeg ønsker politikk for en bedre fremtid! Politikk som tar vare på kloden og menneskene på den, ikke ødelegger vårt livsgrunnlag og utnytter vanlige folk til fordel for de rikeste.
#derforstemmerjegSV

Yngvar Andersen
46. kandidat, Nordre Aker

Vi treng å jobbe lynraskt for å berge det levande liv på jorda vår. Vi må jobbe like raskt for å stoppe dei fullstendig grunnlause og aukande forskjellane i verda. I tillegg håpar og trur eg SV vil bli med på ei gigantisk frisklivsatsing.
#diferstemmaregSV

Theo Koritzinsky
65. kandidat, Nordstrand

SV har en lang historie som et demokratisk rød-grønt parti. Kamp for bedre folkestyre, mer rettferdig fordeling og et sunnere, bærekraftig livsmiljø gjør SV til mitt parti.
#derforstemmerjegSV

6. Husk å verve medlemmer

I SV har vi en ververegel: Alle som viser positiv interesse for SV skal bli spurt direkte om de vil bli medlem! Det er ikke flaut å spørre folk som er interesserte i det vi står for om de kan tenke seg å bli medlem. Tvert imot synes de fleste det er flott å bli spurt. Mange oppgir det at de ikke blir spurt som eneste grunn til hvorfor de ikke er medlem, og valgår er den beste tida for å få nye medlemmer i lokallaget.

Hvordan verve i valgkamp?

- Det viktigste er å ha verving høyt i bevisstheten hos alle frivillige og sørge for at alle som viser positiv interesse for SV blir spurt. Det gjelder alle som er positive til SV på stand eller løpeseddelutdeling, alle som møter opp på arrangementer og aktiviteter i regi av SV, de som følger oss på sosiale medier eller kontakter oss på andre måter.
- Vurder å lage vervekonkurranser mellom de frivillige eller mellom lokallag. Finn på gøyale premier og oppdateringer underveis.
- Ha vervemateriell klart til enhver tid. Husk å alltid informere deltakere på arrangementer om hvordan de kan melde seg inn.
- Direkte oppfordringer på sosiale medier og arrangementer. Avslutt møtet med en appell. «Vi vil ha deg med på laget! Meld deg inn på sms nå!»
- Send «innmelding <din e-post>» til 2090. (100kr trekkes av telefonregningen)

7. Datoplan

Når	Hva
20. mai-26.mai	Forskjellskampanje
21. mai	Rapportlansering om forskjells-Oslo
22.-24 mai	<i>Morgenaksjoner</i>
25.-26. mai	Landsstyremøte
1. juni	Miljøfestival #mittgronneoslo
4./5. juni	Eid
5. juni	Miljødagen: Nasjonal aksjonsdag
13.-22. juni	<i>Piknik i parken (Musikkfestival)</i>
14.-23. juni	Oslo Pride: Stand
22. juni	Pride-parade
08. august	Nasjonal valgkampåpning.
12. august	Valgboden settes opp
12. august	Forhåndsstemming starter
12. august	Partilederdebatt på TV
13. august	Nasjonal aksjonsdag.
17. august	Stor gatefest i Oslo
19. august	Første skoledag
19. -26. august	AKS-kampanje
28. august	Partilederdebatt på TV
29. august	Nasjonal aksjonsdag
26. august-7. september	Ringesentralen er operativ
6. september	Partilederdebatt på TV
7. september	Nasjonal aksjonsdag
8. september	Valgdag
9. september	Valgdagen!
9. september	Valgvake
9. september	